

MIE ÉSZREVÉTELEI AZ ELŐTERJESZTÉSRE
(2012. 05. 10.)

Észrevételeinket a könnyebbség érdekében a megküldött file-ba építettük be akként, hogy aláhúzással jeleztük szövegszerű javaslatainkat és azok indokolását.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény módosítása

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 38. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

38. § (1) Ha az előadás jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja, és a közreműködők sem részesülnek díjazásban, a művek előadhatók a következő esetekben:

- a) színpadi mű esetében műkedvelő művészeti csoportok előadásán, kiadott szöveg vagy jogosan használt kézirat alapján, feltéve, hogy ez nem ütközik nemzetközi szerződésbe,
- b) iskolai oktatás céljára és iskolai ünnepélyeken,
- c) szociális és időskori gondozás keretében,
- d) nemzeti ünnepeken tartott ünnepségeken,
- e) egyházak, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény alapján meghatározott alapcél szerinti tevékenységként vallási tevékenységet végző egyesületek vallási szertartásain és a vallási tevékenység gyakorlása körébe tartozó ~~egyházi~~ ünnepségein,
- f) magánhasználatra, valamint alkalmoszerűen tartott zártkörű összejuvetelen.

Indokolás

Magyarország Alaptörvényének VII. cikke deklarálja a lelkiismereti és vallásszabadság jogát: „*Mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését **mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján** vagy egyéb módon, akár egyénileg, **akár másokkal együttesen, nyilvánosan** vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa.*”

A lelkiismereti és vallásszabadság joga mind az Alaptörvény, mind a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) rendelkezései – és nemzetközi emberi jogi egyezmények – alapján magába foglalja a közösségi vallásgyakorlás lehetőségét is, vallásos cselekmények, szertartások végzése útján, mely szertartások végezhetőek nyilvánosan is.

A 2012. január 1-jén hatályba lépett Ehtv. rendelkezései alapján a közösségi vallásgyakorlás már nemcsak a quasi közjogi jogi személyiséggel rendelkező egyházi státusz keretein belül gyakorolható, hanem civil szervezetként, az Ectv. (2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról) 17.§ (3) bekezdése értelmében meghatározott alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként is.

A szerzői jogi törvényben (1999. évi LXXVI. törvény, a továbbiakban: Sztj.) a nyilvános előadási jog alóli kivételként meghatározott szabad felhasználás esetei között jelenleg csak az

egyházak vallási szertartásai és egyházi ünnepei szerepelnek (Az Alaptörvény által biztosított és elismert alapjog azonban nem egy szervezet jogi státuszához kapcsolódik, hanem minden természetes személyt megillető emberi jog.)

A szabályozás módosításával érintett személyi kör amiatt nem változik jelentősen és ezért költségvetési hatása sem lesz, mert 2011. december 31-ig a ma már alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületek egyházként működtek, így a szabad felhasználás körébe estek. Az Országgyűlés által el nem ismert vallási szervezetek egy része pedig 2012. február 29-ig megtarthatta az egyházi státuszát és csak ezt követően váltak a törvény erejénél fogva egyesületté. Több, az átalakulás előtt álló szervezet pedig felhagyott a tevékenységével.

A szerzői jogi törvény sürgős módosításának tehát a legfőbb indoka az alapjog Ehtv. megalkotásából eredő azon sérelmének a megszüntetése, amely a közösségi joggyakorlás nyilvános szertartásokon vagy cselekményeken való megnyilvánulása esetén jelenleg, az alapcélként vallási egyesület keretein belül vallásukat gyakorló személyeket érinti, ha zeneművek nem egyházi vallásgyakorlás körében megvalósuló nyilvános előadása nem minősülhet szabad felhasználásnak. (Az Szjt. megfelel a korábban hatályban volt egyházakról szóló törvénynek.)

Az Szjt. 38.§ (1) bekezdés d) pontjának kiegészítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy minden szabad felhasználás alá van vetve az Szjt.33. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott általános követelményeknek (az un. 3 lépcsős tesztnek, amelynek betartása nemzetközi egyezményből (elsősorban a TRIPs egyezményből, kihirdette: 1998. évi IX. törvény) eredő kötelezettség.

Ezért úgy kell a szóban forgó kivétel bővítését megfogalmazni, hogy az lehetőleg kiküszöbölhesse a jogalkalmazási bizonytalanságokat, és megelőzze a három lépcsős tesztbe ütköző esetleges felhasználásokat.

A kibővített szabad felhasználási eset szervezeti feltétele

Azok az egyesületek eshetnek a kivétel hatálya alá, amelyek Ectv. szerinti alapcélja a vallási tevékenység gyakorlása. Az Ectv. 17.§ (3) bekezdése vezeti be a civil szervezet (így az egyesület) un. alapcél szerinti tevékenységét ("A civil szervezet a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet (a továbbiakban: alapcél szerinti tevékenység) - ideértve a közhasznú tevékenységet is - folytathat és - célja megvalósítása gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében - gazdasági-vállalkozási tevékenységet is végezhet, amennyiben ez az alapcél szerinti tevékenységét nem veszélyezteti."). (Az Ectv. fogalom meghatározó 2.§-a nem határozza meg az alapcél szerinti tevékenység fogalmát.)

Az Ectv-re való hivatkozás az Szjt. ma is alkalmazott eszköze. A közös jogkezelésről szóló fejezet már most is több helyen hivatkozik az Ectv-re (Szjt. 89.§ (12), 92.§ (1) bekezdés fd) pont.) Emiatt egyáltalán nem kirívó, ha a szabad felhasználás körében, a kivétel pontosítása céljából is alkalmaz egy ilyen hivatkozást az Szjt.

A jogszabály világossága biztosítása okából szükséges a módosításban utalni arra, hogy az Ectv.-ben meghatározott alapcél szerinti tevékenységre utal az Szjt. Ez megfelelően tájékoztatja a módosító szabály címzettjeit arról, hogy mi az első, szervezeti feltétele a szabad felhasználási eset alkalmazásának, és megkönnyíti esetleges vita esetén a vitarendezést.

A kibővített szabad felhasználási eset tevékenységi feltétele

Az egyesületek az Ectv. értelmében számos tevékenységet végezhetnek, amelyek közül kizárólag az Ehtv. szerinti vallási tevékenység (Ehtv.6.§ (1) bekezdés) gyakorlása körébe eső szertartások, és az ilyen (vallásgyakorlás körébe eső) ünnepek eshetnek a kibővített szabad felhasználási esetkör hatálya alá a szabad felhasználás egyéb feltételeinek a meglétében. A módosítást megelőzően hatályban volt rendelkezés is az egyházi szertartásokat és ünnepeket sorolta a kivétel hatálya alá. E jogszabályi megoldás tükrözi a kibővített szabad felhasználás.

(A javaslat vége)